

ПРИЛОГ 5.**ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА (ACLSV)****1.1. Ток визуелног прегледа**

- Код већине комерцијалних сорти јабуке инфекција је углавном латентна.

- Штетност се код јабучастих врста манифестује кроз смањену виталност заражених биљака и смањену подударност сорти и подлога.

- Код неких врста коштичавог воћа обољење може бити без симптома, док код других доводи до пуцања коре или може бити повезан са тешким деформацијама плода, смањењем приноса, некомпатибилношћу калемова и некрозом пупољака.

- Неки изолати вируса изазивају јаче симптоме код кајсије и шљиве у виду деформације плода, које се често мијешају са шарком шљиве.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (пупољци, лишће, стабло, плод) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром, проходом засада у облику слова W или дијагонално или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 6.**ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА (ArMV)****1.1. Ток визуелног прегледа**

- Код осјетљивих сорти видљиви симптоми мозаика испољавају се на листу јабуке у виду свијетложутих и општро оивичених пјега, тачака, линија и хлоротичних нерава. Крајем љета може се уочити пријевремено опадање листова.

- Код мање осјетљивих сорти долази до појаве бројних ситних жутих пјега само на појединачним лискама, које временом постају мрке боје.

- Од осталих симптома могу се јавити инфективно шаренило, мозаик, хлороза и линијски мозаик.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (лишће, изданци) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром, проходом засада у облику слова W или дијагонално, или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 7.**ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА (SLRSV)****1.1. Ток визуелног прегледа**

- Симптоми који варирају с зависности од домаћина и услова средине посебно се уочавају с почетка прољећа, док су касније током вегетације мање уочљиви.

- Могу се испољити у виду хлоротичних мрља, шаренила, линијског обрасца, мозаика, жућења вена до коврчања листова, док се често јавља и инфекција без симптома.

- Обично се у случају инфекција уочава прогресивно опадање виталности биљке које резултира закржљавањем.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (лишће и изданци) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром, проходом засада у облику слова W или дијагонално, или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 8.**ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА (MLRSV)****1.1. Ток визуелног прегледа**

- Латентне инфекције присутне су код цанарике.

- Код брескве симптоми се манифестују у виду скраћених интеродија и појаве розете.

- Код трешње симптоми се манифестују у виду појаве енација на листовима.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром, проходом засада у облику слова W или дијагонално, или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 9.

Табела 1. Број визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства ACLSV, ArMV, SLRSV и MLRSV у Републици Српској узетих код произвођача биљака домаћина из производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница на којима се узгајају биљке домаћини

Подручје	Број узорака биљака домаћина
Република Српска	480

Табела 2. Број визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства ACLSV, ArMV, SLRSV и MLRSV у Републици Српској код произвођача садног материјала

Подручје	Број узорака биљака домаћина
Република Српска	40

Табела 3. Број узорака за лабораторијско испитивање присуства ACLSV, ArMV, SLRSV и MLRSV у Републици Српској из увоза

Подручје	Број узорака биљака домаћина
Република Српска	8

1846

На основу члана 31. став 1. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 25/09) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

ПРОГРАМ

ПОСЕБНОГ НАДЗОРА НАД ПРИСУСТВОМ КАРАНТИНСКИ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА (Little Cherry virus-1 (LChV-1), Little cherry virus-2 (LChV-2), Cherry necrotic rusty mottle virus (CRNRM0), Cherry green ring mottle virus (CGRMV) и Cherry mottle leaf virus (ChMLV)) НА ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У 2024. ГОДИНИ

Члан 1.

Овим програмом утврђују се мјере, рокови, начин спровођења мјера, субјекти који их спроводе, извори и начин

обезбјеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мјера посебног надзора над присуством карантински штетних организама (Little cherry virus-1 и Little cherry virus-2 - проузроковача уситњености плодова, Cherry necrotic rusty mottle virus - проузроковача некротично рђастиг шаренила листа, Cherry green ring mottle virus - проузроковача зелено прстенастиг шаренила листа и Cherry mottle leaf virus - проузроковача шаренила листа) на подручју Републике Српске у 2024. години.

Члан 2.

(1) Циљ овог програма је утврђивање присуства, односно одсуства карантински и регулисаних некарантинских штетних вируса Little cherry virus-1 и Little cherry virus-2 - проузроковача уситњености плодова (у даљем тексту: LChV-1 и LChV-2), Cherry necrotic rusty mottle virus - проузроковача некротично рђастиг шаренила листа (у даљем тексту: CRNRM0), Cherry green ring mottle virus - проузроковача зелено прстенастиг шаренила листа (у даљем тексту: CGRMV) и Cherry mottle leaf virus - проузроковача шаренила листа (у даљем тексту: ChMLV) у регистрованим расадницима биљака домаћина, на пољопривредним газдинствима и окућницама на којима се узгајају биљке домаћини LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV, који су наведени у Прилогу 1. овог програма и чине његов саставни дио.

(2) Биљне врсте домаћини LChV-1, LChV-2 и CGRMV у Републици Српској су: *Prunus avium* (трешња), *P. cerasus* (вишња) и *P. pensylvanica* (украсна трешња), а украсне врсте трешње *P. incisa*, *P. serrulata*, *P. sieboldii*, *P. subhirtella* и *P. yedoensis* често су латентно заражене, као и остало биље наведено у Прилогу 1. овог програма.

(3) Биљне врсте домаћини CRNRM0 и ChMLV у Републици Српској су: *Prunus avium* (трешња), *P. cerasus* (вишња), *P. persica* (бресква), *P. armeniaca* (кајсија), *P. serrulata* (украсна трешња) и остало биље наведено у Прилогу 2. овог програма.

(4) Посебним надзором истражује се шире подручје, односно локалитети на којима се у Републици Српској узгајају биљке домаћини из ст. 2. и 3. овог члана ради одређивања статуса истраживаног подручја за наведени организам, те утврђивања могућих путања уласка или ширења у Републици Српској.

Члан 3.

(1) Посебан надзор ради детекције карантински штетног организама LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV спроводи се на цијелој територији Републике Српске.

(2) Посебан надзор и мјере надзора у регистрованим расадницима и на граничним прелазима спроводи Републичка управа за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат).

(3) Овлашћене институције које имају овлашћење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) за спровођење послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља за карантински штетне организме LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV спроводе посебан надзор код произвођача биљака домаћина, као и на пољопривредним газдинствима и окућницама на којима се узгајају биљке домаћини.

(4) Овлашћена институција припрема информационе летке са стручним саветима о начинима спречавања ширења и могућим мјерама контроле патогена.

(5) Програм посебног надзора подразумијева мониторинг који се спроводи над присуством штетних организама (у даљем тексту: мониторинг).

(6) Увозне пошлице које су обухваћене мониторингом не задржавају се на граничном прелазу и за њих фитосанитарни инспектор издаје рјешење о забрани промета до добијања резултата лабораторијских анализа.

(7) У случају детекције карантински штетног организама, Инспекторат предузима све неопходне радње у складу са прописима којима је регулисана ова област.

Члан 4.

Одабир локација врши се на основу познавања биологије карантински штетних организама, климатских услова за његов развој и географске дистрибуције и величине комерцијалних производних усјева биљака домаћина, пољопривредних газдинстава и регистрованих расадника.

Члан 5.

(1) Подручја рада су мјеста увоза, регистровани расадници у Републици Српској, као и производни засади, пољопривредна газдинства и окућнице на којима се узгајају биљке домаћини LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV.

(2) Надзором се обухватају произвођачи садног материјала биљака домаћина, производни засади и пољопривредна газдинства на којима се узгајају биљке домаћини из члана 2. овог програма.

Члан 6.

Вријеме вршења надзора прописано је на основу животног циклуса штетних организама и фенологије биљака домаћина, а врши се у складу са међународно признатим и валидним дијагностичким методама.

Члан 7.

(1) Визуелни прегледи и узимање службених узорка од овлашћене институције врши се током сезоне раста биљака домаћина, када су симптоми видљиви.

(2) Визуелне прегледе и узимање службених узорка врше овлашћене институције уз присуство запослених у Министарству, који обављају послове пружања стручних услуга у пољопривреди, а који одређују локацију и засад за узимање узорка.

(3) Ток визуелног прегледа и начин узорковања прописан је у прилозима 3, 4. и 5. овог програма и чине његов саставни дио.

(4) Мониторинг зависи од врсте биљке домаћина, те врсте и биологије штетног организма, а врши се:

1) код произвођача садног материјала биљака домаћина,

2) у производним засадама биљака домаћина LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV са подацима који указују на поријекло садног материјала у засаду (производња на отвореном),

3) на пољопривредним газдинствима гдје се узгајају биљке домаћини.

(5) Биљке се прегледају појединачно, док се опис мјеста узимања узорка, GPS позиција, као и остали подаци, наводе електронским путем у записнику информационог система Етфарм, односно подинформационог система Фито-Гис (у даљем тексту: Фито-Гис).

Члан 8.

Број визуелних прегледа и узорка за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској узетих код произвођача биљака домаћина из производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница на којима се узгајају биљке домаћини, које врши овлашћена институција, приказан је у Табели 1. у Прилогу 6. овог програма, који чини његов саставни дио, а детаљан приказ броја узорка дефинише се уговором о условима за реализацију и коришћење средстава за финансирање програма из области заштите здравља биља.

Члан 9.

Број визуелних прегледа и узорка за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској код произвођача садног материјала и број узорка за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској из увоза, чије узимање врши Инспекторат, приказан је у табелама 2. и 3. у Прилогу 6. овог програма, који чини његов саставни дио.

Члан 10.

(1) Лабораторијска испитивања узорака врше се у складу са међународно признатим и валидним дијагностичким методама (EPPO, 2000. Schemes for the production of healthy plants for planting. Certification scheme for cherry PM49/29(1): Methods for detection of viruses of cherry).

(2) Лабораторијски извјештаји, осим резултата анализа, морају садржавати и методе по којима је вршена детекција.

Члан 11.

(1) Локације узорковања и визуелних прегледа се уносе у Фито-Гис.

(2) На основу резултата спровођења овог програма и извјештаја из лабораторија, омогућава се потпун преглед локација узорковања, те локација са негативним и позитивним узорцима унутар Фито-Гиса.

Члан 12.

(1) Рок за узимање узорака код произвођача садног материјала, из производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница, те достављање узорака овлашћеној лабораторији ради лабораторијских анализа је 1. децембар 2024. године.

(2) Резултати овог програма воде се и достављају електронским путем Министарству, користећи Фито-Гис, а крајњи рок за доставу извјештаја је 10. децембар 2024. године.

(3) Рок за узимање узорака из увоза, достављање узорака овлашћеној лабораторији ради лабораторијских анализа, те достављање извјештаја Инспектората је 31. децембар 2024. године.

(4) Овлашћене институције благовремено извјештавају Министарство о посебним догађајима током његовог спровођења, а посебно о свим случајевима откривања штетног организма који је предмет посебног надзора.

(5) У случају откривања штетних организама који су предмет посебног надзора, овлашћене институције одмах обавјештавају Министарство и Инспекторат, који предузима неопходне фитосанитарне мјере с циљем спречавања ширења и сузбијања штетног организма, а у складу са прописима из ове области, те о томе обавјештава Министарство.

Члан 13.

Спровођење овог програма финансира се из буџета Републике Српске на основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села у 2024. години - право на подстицајна средства за финансирање програма из области заштите здравља биља.

Члан 14.

Ступањем на снагу овог програма престаје да важи Програм посебног надзора над присуством карантински штетних организама (Little cherry virus-1, Little cherry virus-2, Cherry necrotic rusty mottle virus, Cherry green ring mottle virus, Cherry mottle leaf virus, Tomato black ring virus и Tomato ringspot virus) на подручју Републике Српске у 2023. години ("Службени гласник Републике Српске", број 51/23).

Члан 15.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.03.3-330-2115/24
31. јула 2024. године
Бања Лука

Министар,
Др Саво Минић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

Биљке домаћини карантински штетног организма LChV-1, LChV-2 и CGRMV:

- Prunus avium (трешња),
- P. cerasus (вишња),
- P. pensylvanica (украсна трешња),

- P. incisa (украсна трешња),
- P. serrulata (украсна трешња),
- P. sieboldii (украсна трешња),
- P. subhirtella (украсна трешња),
- P. yedoensis (украсна трешња).

ПРИЛОГ 2.

Биљке домаћини карантински штетног организма CRNRM0 и ChMLV:

- Prunus avium (трешња),
- P. cerasus (вишња),
- P. persica (бресква),
- P. armeniaca (кајсија),
- P. serrulata (украсна трешња).

ПРИЛОГ 3.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА
(LChV-1 и LChV-2)

1.1. Ток визуелног прегледа

- У почетку се плодови осјетљивих биљака развијају у потпуности нормално, али не дозријевају.

- Већина плодова трешања у периоду брања су са зашиљени врхом, непотпуно обојени, ситни и неукусни.

- Симптоми на плодовима се разликују у јачини у зависности од сорте, сезоне и региона узгоја.

- У касно љето или рану јесен површина листа између нерава мијења боју у црвено-љубичасту.

- Промјена боје може се јавити и крајем августа уколико су ноћне температуре ниске, али је јасније уочљива у септембру.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, у касно љето или рану јесен.

- Како је вирус равномерно дистрибуисан у биљци, веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (лишће, стабло и плодови) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром проходом засада у облику слова W или дијагонално или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 4.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА
(CRNRM0)

1.1. Ток визуелног прегледа

- Симптоми се разликују у зависности од сорте, вируса и температуре у почетку вегетације. Ранији и јачи симптоми могу се јавити после хладног прољећа.

- Први симптоми уочавају се на младом лишћу при основи ластара.

- На листовима три до шест недеља након пуног цвјетања долази до појаве мрких некроза, неправилних ивица које подсјећају на некротичну прстенасту пјегавост трешње.

- Симптоми се на лишћу не мијењају, осим што на лискама током љета долази до појаве бронзане боје.

- Двије до три недеље касније лишће у потпуности жути и опада у великом броју.

- За вријеме зрења плодова на заосталом лишћу јавља се хлороза и рђава пјегавост. На том лишћу појављују се знатно раније и јесење промјене у боји. Уочљиве су по тамнозеленим прстенастим и пругастим пјегама.

- У завршној фази обољења, пуполци, ластари и дијелови грана изумиру.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (лишће, стабло и плодови) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром проходом засада у облику слова W или дијагонално или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 5.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА (CGRMV и ChMLV)

1.1. Ток визуелног прегледа

- Заражена стабла обично не испољавају симптоме.

- Код симптоматичних стабала, на листовима три до четири недјеље након опадања круничних листића долази до појаве жутог и зеленог шаренила.

- Симптоми на лишћу развијају се за двије-три недјеље, након чега долази до опадања листова.

- Лисна ткива дуж главног и већине бочних нерава заостају у порасту, док се у суженим дијеловима између лисних нерава јавља карактеристична хлороза.

- На плодовима се јављају различити типови симптома: некротична удубљења или некротичне прстенасте пјеге на епидермису са некротичним мјестима у мезокарпу.

- Ластари су често са скраћеним међукољеницима.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације, од прољећа до краја вегетације.

- Веома је битно да се узорци узимају са дијелова биљака (лишће, стабло и плодови) са јасно израженим симптомима.

- Најбоље је узимати узорке са више различитих мјеста на биљци.

- Узорковање вршити случајним одабиром проходом засада у облику слова W или дијагонално, или по редовима.

- Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 6.

Табела 1. Број визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској узетих код произвођача биљака домаћина из производних засада, пољопривредних газдинстава и окупница на којима се узгајају биљке домаћини

Подручје	Биљке домаћини
Република Српска	600
Укупно	600

Табела 2. Број визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској код произвођача садног материјала

Подручје	Биљке домаћини
Република Српска	50
Укупно	50

Табела 3. Број узорака за лабораторијско испитивање присуства LChV-1, LChV-2, CRNRM0, CGRMV и ChMLV у Републици Српској из увоза

Подручје	Биљке домаћини
Република Српска	10
Укупно	10

1847

На основу члана 31. став 1. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 25/09) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

ПРОГРАМ

ПОСЕБНОГ НАДЗОРА НАД ПРИСУСТВОМ КАРАНТИНСКИХ И РЕГУЛИСАНИХ НЕКАРАНТИНСКИХ ШТЕТНИХ ВИРУСА НА Prunus sp. НА ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У 2024. ГОДИНИ

Члан 1.

Овим програмом утврђују се мјере, рокови, начин спровођења мјера, субјекти који их спроводе, извори и начин обезбјеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мјера посебног надзора над присуством карантинских и регулисаних некарантинских штетних вируса на Prunus sp. (Tomato black ring virus (TBRV) - проузроковача црне прстенасте пјегавости, Tomato ringspot virus (ToRSV) - проузроковача прстенасте пјегавости, Prune dwarf ilavirius (PDV) - проузроковача кржљавости шљиве и Prunus necrotic ringspot ilavirius (PNRSV) - проузроковача некротичне прстенасте пјегавости на подручју Републике Српске у 2024. години.

Члан 2.

(1) Циљ овог програма је утврђивање присуства, односно одсуства карантинских и регулисаних некарантинских штетних вируса Tomato black ring virus - проузроковача црне прстенасте пјегавости (у даљем тексту: TBRV), Tomato ringspot virus - проузроковача прстенасте пјегавости (у даљем тексту: ToRSV), Prune dwarf ilavirius - проузроковача кржљавости шљиве (у даљем тексту: PDV) и Prunus necrotic ringspot ilavirius - проузроковача некротичне прстенасте пјегавости (у даљем тексту: PNRSV) у регистрованим расадницима биљака домаћина, на пољопривредним газдинствима и окупницама на којима се узгајају биљке домаћини TBRV, ToRSV, PDV и PNRSV, који су наведени у прилозима 1. до 4. овог програма, који чине његов саставни дио.

(2) Биљне врсте домаћини TBRV у Републици Српској су: Prunus persicae (бресква) и P. avium (трешња), те остало биље наведено у Прилогу 1. овог програма.

(3) Биљна врста домаћин ToRSV у Републици Српској је Prunus spp., која је наведена у Прилогу 2. овог програма.

(4) Биљне врсте домаћини PDV у Републици Српској су: Prunus amygdalus (бадем), P. avium (трешња), P. armeniaca (кајсија), P. persica (бресква), P. domestica, P. insititia и P. salicina (шљива) P. besseyi, P. cerasifera, P. davidiana и интерспецифични хибриди, који су наведени у Прилогу 3. овог програма.

(5) Биљне врсте домаћини PNRSV у Републици Српској су: Corylus avellana (лијеска), Prunus amygdalus (бадем), P. avium (трешња), P. armeniaca (кајсија), P. persica (бресква), P. domestica, P. insititia и P. salicina (шљива) P. besseyi, P. cerasifera, P. davidiana и интерспецифични хибриди, који су наведени у Прилогу 4. овог програма.

(6) Посебним надзором истражује се шире подручје, односно локалитети на којима се у Републици Српској узгајају биљке домаћини из ст. 2. до 5. овог члана, ради одређивања статуса истраживаног подручја за наведени организам, те утврђивања могућих путања уласка или ширења у Републици Српској.

Члан 3.

(1) Посебан надзор ради детекције карантинских и регулисаних некарантинских штетних вируса TBRV, ToRSV, PDV и PNRSV спроводи се на цијелој територији Републике Српске.

(2) Посебан надзор и мјере надзора у регистрованим расадницима и на граничним прелазима спроводи Републичка управа за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат).

(3) Овлашћене институције које имају овлашћење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) за спровођење послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља за карантински штетне органи-